

UVOD

Znate li vi što se dogodilo jednog krasnog ljeta davne 1942. godine?! To nije prije 60 godina. Naime, tada je prvi, mali, izgubljeni ak krenuo u prvu višnjeva ku školu. To je bio doga aj za pam enje. Ceste su još bile blatne, nije bilo struje, vode, da ne spominjem TV ili ra unalo. Tek stara, poderana torba i u njoj crna plo ica i kreda. No, svejedno, to je bila prva škola puna izazova i znanja. Prošle su mnoge godine, promijenile se mnoge generacije, dobili smo novu zgradu, a uskoro i novu sportsku dvoranu...Me utim, naša škola je ipak zadržala onu staru toplu dušu koju je imala na samome po etku. Ona pomaže ljudima ostvariti svoj cilj. Neki ljudi koji su poha ali ovu školu sada su poznati pravnici, pjeva i, manje poznati glumci, doktori, policajci i drugo. Ova škola, meni, a i ostalima, pomaže u nalaženju pravog životnog puta. Od kada sam krenula u ovu školu svi mi govore kako trebam od po etka redovito u iti. Ono što u školi ujem, vidim, doživim i osjetim, i od nastavnika i od u enika sigurno mi ne može štetiti. Ljudi kažu: „Što te ne ubije, to te oja a“. Život nije lagan, ja to znam. Nekad mi nije ni zabavan, umara i iscrpljuje. Baš kao i škola. Svi nastavnici trude se prenijeti znanje, a mnogi u enici to ne cijene. Ve 60. godina ova škola pomaže mnogim generacijama. Povijest u i da shvatimo sadašnjost i odredimo budu nost. Koja je uloga škole u našim životima i što je obrazovanje? To je pitanje na koje smo dali odgovor. Škola je nalik vodi, jednostavno je neophodna za život. Bez obrazovanja naš život nema smisla. Upravo to obrazovanje, koje stje emo u školi, pomaže nam u životu. Govori nam kako se trebamo postaviti i postupiti pravilno. Shvativši važnost škole i zahtjevnost teme, odlu ili smo našu povijesnu skupinu podijeliti po zadatcima koje je trebalo istražiti. Jedan u enik je istražio povijest naselja, drugi povijest škole i tre i obavio intervju s bivšom u enicom,a današnjom nastavnicom naše škole. Jedan od nas imao je zada u usporediti podatke o uspjehu u enika kroz dugogodišnju povijest škole, dok je drugi u enik istraživao kakav je stav velikog broja u enika o ulozi škole u njihovom životu i životu šire društvene zajednice. Škola, o ito, ne bi postojala da nije nas u enika, ne bi bila niti sagra ena da nije naselja, a o ito ni naselje ne i nastalo da mještani u njemu nisu vidjeli kvalitetan uvjet za život.

POVIJEST VIŠNJEVCA

Povijest Višnjevca vezana je za grofsku obitelj Peja evi . Peja evi Petar imao je etvero djece: Adolfa, Ladislava, Nikolu i Ladvino Barbaru koja je bila dva puta udana. Njezinom jednom udajom povezale su se najbogatije obitelji Peja evi -Eltz. Ladislav i Nikola su živjeli u Baštu, dok je Adolf ostao na imanju u Slavoniji. Nakon Petrove smrti 1875. g. na vlast je došao njegov najstariji sin Adolf. Upravo je po Adolfu dobio ime naš Višnjevac tada Adolfvac. Pustara je najprije po grofu Adolfu nazvana Adolfov dvor, a poslje je taj cijeli posjed nazvan Adolfvac. Predpostavlja se da je Adolfov dvor sagrađen 1894. godine. Nakon smrti Adolfa na njegovo mjesto dolazi njegov brat Ladislav Peja evi koji je imao etiri kćerki. Francisku Romanu, Karolinu Mariju, Mariju Anu Agatu i Mariju Tereziju. Adolf nije imao djece. Nikad se nije ženio te je Ladislava nasljedila njegova kćerka Franciska Romana. Na njenom posjedu nastaje naselje Adolfvac. Franciska je rođena 1859. godine. Udala se za Narya Aldringenu, imala je sina Edmunda. Posjed je dobila od oca i otkupila dio od grofa Eltzi, istovremeno je 1917. godine darovala sinu grofu Edmundu. Predpostavlja se da je doživjela duboku starost. U doba prve Jugoslavije (kraljevine) donesena je odluka o nacionalizaciji tj. oduzimanju privatnih posjeda. Nakon te odluke posjed Adolfvac je podijeljen na manje parcele koje su, ili prodane ili dodijeljene doseljenicima iz Crne Gore i Vojvodine. Kako je kasnije došlo do naziva Višnjevac? Naime, sudionici antifašisti ke borbe nisu se slagali s imenom Adolfvac. Jedan od braće Guštin predložio je ime Višnjevac kojeg su ljudi prihvatali.

POVJESNICA ŠKOLE

Analiziraju i spomenicu škole sam došla do vrlo zna ajnih podataka koji govore o tome zašto se škola gradila. Vidljivo je da je sagra ena zbog naglag pove anja broja stanovnika, a tako er i djece. Školu su stanovnici po eli graditi 1942. godine, ali zbog 2. svjetskog rata završena tek 1948. godine. Sama je škola imala niz nedostataka zbog poratnog vremena-neimaštine. Sama škola je imala dvije u ionice 11m x 6,5m, kancelariju, dvije šupe i etiri zahoda. Bilo je neprimjereno što su zahodi napravljeni u zgradi pošto nije bilo kanalizacije. Škola je imala u iteljski stan jer je tada to bilo vrlo nezgodno jer je u itelj morao pješa iti do tramvajske stanice (4km). Tramvaj je tada vozio do Podgra a (Peja evi evog dvorca). Prve školske godine 1948./1949. u školi je bilo ukupno 96 u enika što je to no 10% ukupnog broja stanovnik. Prvi je u itelj u Višnjevcu bio Stjepan Švajcer koji je 20. lipnja 1949. godine, nakon završetka prve školske godine upisao u „Spomenicu“ osnovne podatke o selu i školi. O selu piše prema pri i žitelja, pa je dao dobar uvid u selo koje po njegovim rije ima nije postojalo do 1924. godine. Taj podatak je provjeren. Tadašnja škola se nalazila ne današnjem križanju ulica J.B. Jela i a i N.Š. Zrinskog. Sljede e je godine nastavu poha alo 97 u enika, a škola je dobila knjižnicu sa 166 knjiga. Na školskim je priredbama dragovoljnim prilozima dobiveno 5600 dinara kako bi se postavili dupli prozori. To je u injeno kasnije jer se u to vrijeme nije moglo nabaviti staklo. Osim nastave i školski aktivnosti, u itelj je održavao predavanja za mještane. Pored svih tih aktivnosti u itelj Stjepan Švajcer morao je još pješa iti do Osijeka. Nije bilo lako, esto je morao prespavati u školi. Do školske godine 1954. godine, ogra eno je školsko dvorište, vrt i sagra en bunar. Otvorena je itaonica i knjižnica s redovnim tiskom. Školske godine 1954./55. izgra ene su još dvije u ionice, radionica i kancelarija. Selo je dobilo elektri nu energiju pa je i rad u školi olakšan. Nova školska zgrada otvorena je 1972. godine. U intervju s nastavnikom Mihajlom Andrakovi em koji je bio zadužen za do ek delegacije, saznali smo da su ceste bile toliko blatne da je jedino što je mogao u initi bilo to da ponudi svim u esnicima delegacije, gumene izme. Ostaju još uvijek ne rješeni problemi, a to su asfaltiranje ulica koje vod do škole. Novi zahtjevi obrazovanja iziskuju dogradnju sadašnje škole, uz koju

bi se trebala nalaziti višenamjenska sportska dvorana koja bi omoguila još uspješniju suradnju sa širom društvenom zajednicom.

USPJEH U ENIKA

Proučavajući i sadržaje zabilježene u Spomenici škole, uočio sam vrlo zanimljive podatke o uspjesima u enika. Prolaznost u enika u ranijim razdobljima je znatno niža, a također je slabiji prosjek prolaznosti. Da bi nam to bilo lakše uočiti, pripremio sam usporedbu uspjeha u tablicama u kojima su vidljivi zanimljivi podatci.

1948./1949.

Odjel	Ukupno u enika	Ocjene	Uspjeh	Srednja ocjena
1.	30	odličnih	12	2.63
2.	19	vrlo dobrih	24	
3.	21	dobrih	35	
4.	25	dovojnih	19	
5.	1	nedovoljnih	6	

1978./1979.

Nakon 30 godina rada škole uočeno je da se broj u enika znatno povećao vidljivo iz tablice

Razred	Odjel	Ukupno u enika	Prosjek u enika po odjelu
1.	4	116	29
2.	4	116	29
3.	3	108	36
4.	3	96	32
5.	4	124	31
6.	4	115	29
7.	4	112	29
8.	3	82	27
Ukupno	29	869	30

Iz podataka u ovoj tablici lako je zaključiti zašto je bilo potrebno graditi novu zgradu u kojoj je nastava započela 1972. godine. Ali, nažalost, u ovoj tablici nije vidljiv uspjeh u enika. Zato je uspjeh u enika prikazan u tablici iz 2007./2008.

2007./2008.

Odjel	Ukupno u enika	Srednja ocjena
1.-4.	355	4,58
5.-8.	370	3,90
1.-8.	725	4,24

Vidljivo je da je uspjeh u enika znatno bolji i pitao sam se zašto je tako. Vrlo jednostavno sam došao do zaklju ka. Prvi u enici su u školu krenuli sa plo icom i kredom, a osnovna znanja su dobili isklju ivo slušaju i svoje u itelje. Nama danas su dostupni najrazli itiji izvori informacija putem škole(npr. Internet, knjige,...)

ULOGA ŠKOLE U ŠIROJ DRUŠTVENOJ ZAJEDNICI

Naša škola nije važna smo nama sadašnjim u enicima nego i široj društvenoj zajednici. Kroz dosadašnji rad vidljivo je da je ta suradnja vrlo uspješna. Potrebno je istaknuti da danas 50-ak naših bivših u enika ima važnu ulogu u društvenom i gospodarskom životu, na podru jima prosvjete, sudstva, zdravstva, privatnog poduzetništva, glazbe, sporta, diplomacije i politike. U školi su organizirani, a i sada provodi izvan školske aktivnosti: najrazli itiji sportovi, ples, glazbene aktivnosti i kreativne radionice. Važno je istaknuti da škola pridonosi o uvanju okoliša. U enicima nisu ponu eni samo nastavni sadržaji, nego i oni koji ih u e direknom uklju ivanju u društveno koristan rad preko kvalitetno vo ene u eni ke zadruge. U plodovima našeg vo njaka uživamo svi, nastavnici, u enici. To nas poti e za još kvalitetniji rad. U itelji su se trudili, a i danas to ine, u enike odgajati za demokratske društvene procese, za o uvanje povijesne, kulturne i etnološke baštine. S ciljem poticanaj u enika na stvarala ki rad škola bira najprivla nije sadržaje. Da škola ima ulogu u internacionalnoj zajednici govore podtci o posjetu školi Japanske delegacije prije 20ak godina, a prošle 2007. godine nas je posjetila delegacija ameri kih umirovljenika. Bivši u enici naše škole su istinski domoljubi. U domovinskom ratu ih je sudjelovalo oko 800. Njih 12 je dalo svoj život za domovinu.

ZAKLJU AK

Analiziraju i mati ne knjige i stare imenike naišli smo na prezime Krupilnicki, na što je moja nastavnica Povijesti zastala i rekla mi da je to moja bivša u iteljica. Zaklju ila sam da bi bilo dobro upitati u iteljicu kakvu ulogu je imala osnovna škola u njenom životu kad je bila u enica, a kakvu danas kad je u iteljica sa dugim životnim iskustvom.

Škola je za nju uvijek bila radost i kao u enici i kao u iteljici ove škole. Vjeruje da je njezinu prvu u iteljicu Zlatu Komar-Vrani , a poslje i ostale u itelje vodila u iteljska znatiželja, potreba za stalnim u enjem i poboljšanjem svoga rada, da ju navikavaju na život i rad njeguju i pravilne me usobne odnose, pomo , suradnju, dogovaranje i vlastitu odgovornost prema radu i svom uspijehu. Postavši u iteljica željela je da svako djete izrazi svoju osobnost i formira se kao cijelovita li nost, slobodna i odgovorna osoba, jedinstvena i neponovljiva. Željela je uvijek stvoriti vedro i ugodno razredno ozra je u kojem se bolje mogu realizirati razli ite aktivnosti zahtjevnog nastavnog procesa. Danas škola postaje stvarala ka, istraživa ka, kriti kog mišljenja i aktivnog sudjelovanja. Istaknutu ulogu u toj realizaciji ima u itelj. Moraju kao i nekad suvereno vladati strukom, metodi kim, pedagoškim i psihološkim znanjima. U itelj je uvijek bio u itelj. U iteljski rad izložen je oduvijek svestranoj kritici javnosti i odgovornosti za uspjeh. Danas djeca nisu ni pristojnija ni pametnija ve zarobljenija. Zarobljena u: dovo enju i odvoženju iz škole automobilom, satima sjede i za ra unalom, u pretjeranoj ambiciji roditelja-ocjene, aktivnosti, sport, glazba te ponekad nehoti noj prevelikoj zaštiti roditelja. Sukoba težih i blažih uvijek je me u djecom bilo i biti e. Danas je važno da je djete prvo u svemu, da pobje uje pod svaku cijenu, pa su i razlike me u u enicima izražene. Mnoga djeca žive teško prihvatljivim na inom života te su i sukobi sve brutalniji. Naša nastavnica i danas voli i i u školu. U enje ju veseli i zanima. Bila je vrlo uzorna u enica, a o njoj kao u iteljici kazivat e njeni u enici.

Naša škola obilježava 60. godina postojanja. Sretan ro endan školo želete ti mlađi istraživa i, povijesni ari.

LITERATURA

- Spomenica škole
- Mati ne knjige
- Pedagoška dokumentacija škole
- Višnjevac – Autor: Zlatko urik 2006. godina
- Intervju s u iteljicom Slavicom Lon ar (Krupilnicki)
- Inervju s profesorom Mihajlom Andrakovi em
- Samostalni radovi u enika na temu uloga škole u mom životu i životu šire društvene zajednice

Osnovno školstvo u Višnjevcu

Temu su istražili u enici:

- Nikolina Tuti
- Ela Šuni
- Valentina Perkovi
- Perica Mihaljevi
- Luka Svira
- Mislav Rotim

Nastavnik mentor: Nevenka Ivkovi

Škola: Oš.Višnjevac

Grad: Osijek

Županija: Osje ko-baranjska